



Działalność nierejestrowa



Od lipca 2023 r. w działalności nierejestrowej wchodzą bardzo istotne zmiany. Zwiększa się kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę, jak też procentowy udział tej kwoty, w ramach której można prowadzić działalność bez rejestrowania w CEiDG. Dowiedz się więcej - zapoznaj się z odświeżonym tekstem.

Aktualizacja 25 kwietnia 2024 r.

Czym jest działalność nierejestrowana (i jaki jest limit przychodu?)

Przypomnijmy, że jest to formuła działalności wprowadzona 30 kwietnia 2018 r. w tzw. [Konstytucji biznesu \[link do serwisu zewnętrznego\]](https://www.biznes.gov.pl/pl/ulatywienia-dla-biznesu/konstytucja-biznesu), (<https://www.biznes.gov.pl/pl/ulatywienia-dla-biznesu/konstytucja-biznesu>), która może być użyteczna z punktu widzenia producenta. Skorzysta z niej osoba - w naszym przypadku producent, który:

- w żadnym miesiącu nie osiągnie przychodu należnego ze swojej działalności w kwocie przekraczającej **75 proc.** minimalnego wynagrodzenia za pracę (limit przychodów dla działalności nieewidencjonowanej w 2024 roku zmieni się dwa razy. Od stycznia do czerwca 2024 roku wynosi **3181,50 zł**, a od lipca 2024 roku – **3225,00 zł**.),
- w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywał działalności gospodarczej.

Działalność nieewidencjonowana nie ma zastosowania do działalności wykonywanej w ramach umowy spółki cywilnej, ponadto wyklucza się typy działalności wymagających koncesji, licencji czy pozwolenia. Szczegóły w przejrzysty sposób opisano w serwisie [www.biznes.gov.pl \(https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/00115\)](https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/00115)

Opodatkowanie PDoF (PIT)

W tej formule działalności nie musimy się martwić zaliczki na podatek dochodowy, a w wielu przypadkach również o VAT [\[link do odpowiedniej zakładki\]](/cms/page/podatek-od-towarow-i-uslug-vat-p.39.html) (</cms/page/podatek-od-towarow-i-uslug-vat-p.39.html>) oraz o [kasę fiskalną \[link do odpowiedniej zakładki\]](/cms/page/kasy-fiskalne-p.40.html) (</cms/page/kasy-fiskalne-p.40.html>). Przychodem jest cała należność, którą wpłaca klient z tytułu nabycia produktów. Wymogiem przy działalności nierejestrowanej jest prowadzenie ewidencji sprzedaży, co jest kluczowe z uwagi na ustalenie należnego podatku dochodowego od osób fizycznych. Odpowiednie wartości wykazujemy w rocznym zeznaniu podatkowym wypełniając PIT 36. Warto wiedzieć, że prowadząc działalność nieewidencjonowaną, jak najbardziej możemy wystawiać [faktury \[link do odpowiedniej zakładki\]](/cms/page/dokumentowanie-p.73.html) (</cms/page/dokumentowanie-p.73.html>).

E. DOCHODY / STRATY ZE ŹRÓDEŁ PRZYCHODÓW						
E.1. DOCHODY I STRATY PODATNIKA						
Źródła przychodów	Przychód		Koszty uzyskania przychodów	Dochód ³⁾ (b - c)	Strata ³⁾ (c - b)	Należna zaliczka, w tym zaliczka pobrana przez płatnika
	zł	gr	zł	gr	zł	gr
1. Stosunek służbowy, stosunek pracy, praca nakładcza, spółdzielczy stosunek pracy	63.		64.		65.	
W poz. 68 należy wykazać przychody, do których w poz. 69 podatnik stosuje 50% koszty uzyskania przychodów na podstawie art. 22 ust. 9 pkt 3 ustawy.	68.		69.			
2. Emerytury – renty oraz inne krajowe świadczenia, o których mowa w art. 34 ust. 7 ustawy	70.				71.	
3. Pozarolnicza działalność gospodarcza ⁴⁾	73.		74.		75.	
Poz. 78 wypełniają podatnicy, którzy zaznaczyli kwadrat w poz. 40.					76.	
4. Działy specjalne produkcji rolnej	79.		80.		81.	
5. Działalność wykonywana osobiście, o której mowa w art. 13 ustawy	84.		85.		86.	
W poz. 89 należy wykazać przychody z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 ustawy, w poz. 90 koszty uzyskania dotyczące tych przychodów.	89.		90.		87.	
6. Najem lub dzierżawa	91.		92.		93.	
7. Prawa autorskie i inne prawa, o których mowa w art. 18 ustawy	96.		97.		98.	
W poz. 101 należy wykazać przychody, do których w poz. 102 podatnik stosuje 50% koszty uzyskania przychodów na podstawie art. 22 ust. 9 pkt 1–3 ustawy.	101.		102.		99.	
8. Odpłatne zbycie rzeczy określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d ustawy	103.		104.		105.	
9. Działalność nierejestrowana, określona w art. 20 ust. 1ba ustawy	107.		108.		109.	
					110.	

PIT-36 (27) 2/8

Ewidencja sprzedaży

Przy działalności nierejestrowanej należy prowadzić uproszczoną ewidencję sprzedaży celem ustalenia, czy nadal mieści się ona w przewidzianym progu przychodów. Zestawienie może być w formie papierowej lub elektronicznej (na przykład w arkuszu kalkulacyjnym Excel). W ewidencji zapisuje się kwotę sprzedaży za dany dzień, nie później niż przed dokonaniem sprzedaży w dniu następnym. Co to znaczy? Jeśli prowadzisz sprzedaż w kolejnym dniu, a masz zaległości z rejestrem, to już jest kłopot.

Jakie kolumny należy uwzględnić w zestawieniu? Są to: liczba porządkowa, data sprzedaży, wartość sprzedaży, wartość sprzedaży narastająco (od początku roku). Ewidencja może zawierać również dodatkowe informacje – numer dowodu sprzedaży albo informacje o rodzaju transakcji.

[Pobierz przykładowe zestawienie \[arkusz kalkulacyjny .xls 40,5 KB\]](https://pcpl.podlaskie.eu/resource/223/zestawienie_sprzedaży.xls/attachment.1)
(https://pcpl.podlaskie.eu/resource/223/zestawienie_sprzedaży.xls/attachment.1)

Uwaga - jeśli w jakimkolwiek miesiącu przekroczymy limit przychodu - nawet o złotówkę - jesteśmy zobowiązani w ciągu 7 dni od przekroczenia limitu dopełnić formalności związanych z założeniem normalnej działalności gospodarczej. Rejestr przychodu warto prowadzić bardzo solidnie. Jeśli twoja ewidencja będzie prowadzona w sposób nierzetelny lub nie będzie prowadzona w ogóle, a na podstawie dokumentacji nie będzie możliwe ustalenie wartości sprzedaży, to organ podatkowy sam określi wartość sprzedaży opodatkowanej i ustali od niej kwotę podatku należnego.

Jeżeli nie będzie można określić przedmiotu opodatkowania, to kwota podatku zostanie ustalona na 22%.

Działalność nierejestrowana a składki ZUS

Nieoczywistym zagadnieniem jest kwestia składek ubezpieczeniowych. Co do zasady działalność nierejestrowana służy sprzedaży - a konkretnie sprzedaży towarów (np. ciast, pierogów, rękodzieła). Jak czytamy na [biznes.gov.pl](https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/00115#8) (<https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/00115#8>):

Jeśli w ramach działalności nierejestrowanej chcesz świadczyć usługi, czyli wykonujesz umowę o świadczenie usług albo umowę-zlecenie, to podlegasz ubezpieczeniom jako zleceniobiorca. Podmiot zawierający z tobą taką umowę (zleceniodawca) pełni wtedy obowiązki płatnika składek i ma obowiązek w ciągu 7 dni zgłosić cię do ubezpieczeń społecznych lub ubezpieczenia zdrowotnego i opłacać składki ZUS.

Z powyższego wynika, że jeśli w ramach działalności nierejestrowanej świadczone są usługi, to podlegają oskładkowaniu na zasadach właściwych dla zlecenia. W wielu przypadkach dużo zależy od szczegółów - granica między zapisem "pierogi 10kg, bigos 5kg - 200 zł", a "Przygotowanie poczęstunku - 200 zł" jest dość płynna i w gruncie rzeczy może dotyczyć tego samego, chociaż tylko w pierwszym przypadku mamy klarowną sytuację sprzedaży.

Sprawę komplikuje fakt, że zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego, na okoliczność, gdy przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej, powinna zostać zawarta cywilna umowa zlecenia. Taka umowa może być zawarta między dowolnymi podmiotami – także w przypadku osób fizycznych, które nie prowadzą działalności gospodarczej. Przychody z umów zlecenia wykazuje się jednak w innym punkcie rozliczenia PIT. W zeznaniu PIT 36 tego rodzaju dochód rozlicza się w pozycji (5) "Działalność wykonywana osobiście, o której mowa w art. 13 ustawy [UoPDoF]", a nie (9) Działalność nierejestrowana określona w art. 20 ust. 1ba ustawy".

[Zachęcamy do zapoznania się z artykułem nt. działalności nieewidencjonowanej \[link do serwisu zewnętrznego\]](https://poradnikprzedsiębiorcy.pl/-czym-jest-dzialalnosc-nierejestrowana-co-mowi-o-niej-ustawa)
 [\(https://poradnikprzedsiębiorcy.pl/-czym-jest-dzialalnosc-nierejestrowana-co-mowi-o-niej-ustawa\)](https://poradnikprzedsiębiorcy.pl/-czym-jest-dzialalnosc-nierejestrowana-co-mowi-o-niej-ustawa)